

Nr 244

Av herr **Ohlon**, om översyn av kompetensfordringarna för innehav av rektorstjänst vid allmänt läroverk.

För behörighet till rektorstjänst vid högre allmänna läroverk fordras bl. a. att inneha behörighet till lektorstjänst vid nämnda läroanstalter. Sedan nu kravet på doktorsgrad för lektorer borttagits och för behörighet till lektorstjänst endast erfordras fil. licentiatexamen samt genomgången praktisk lärarutbildning, är i åtskilliga fall skillnaden mellan den kompetens som kräves för ett lektorat och en adjunktur ganska ringa. Det finns nämligen ämnen, i vilka en licentiatexamen kan förvärfvas efter relativt enkla studier, medan vissa kombinationer i filosofisk ämbetsexamen (fil. mag.) kräver en ganska lång studiegång.

Vid den sista löneplansrevisionen fick läroverkens rektorer, jämfört med andra chefstjänstemän, en sämre placering på löneskalan än vad som använts dem alltsedan de fasta rektorstjänsternas tillkomst för något mer än hundra år sedan. Detta förhållande har ännu mera accentuerats genom den nu vilande löneöverenskommelsen. Samtidigt har arbetsbördan, inte minst genom läroverkens enorma ansvällning, och ansvaret för rektorerna ökat.

Dessa omständigheter i förening har medfört, att det blivit allt svårare att förmå för chefstjänst lämpliga lektorer att söka rektorat. Lämpligheten för chefspost vid ett läroverk kan inte helt utläsas ur avlagda akademiska examina. Däremot utgör ett ofrånkomligt villkor för utövande av chefsbefattning vid ett gymnasium, att innehavaren därav har erfarenhet som lärare på olika stadier, även det högsta fram till studentexamen. Betydligt mer än hälften av undervisningen på gymnasiet bestrides för närvarande av andra lärare än lektorer, som regel väl av läroverksadjunkter i 29 lönegraden. Dessa må vara hur dugliga lärare som helst, även på gymnasialstadiet, samt hur lämpade till skolchefsbefattning som helst, utan att det är dem möjligt att erhålla dylik befattning. Detta kan inte sägas vara en alltigenom tillfredsställande ordning.

Med den ansvällning, som gymnasieväsendet för närvarande undergår, torde svårigheten att rekrytera rektorstjänsterna vid läroverken bli större och större. Enda möjligheten att komma undan denna svårighet är att vidga rekryteringsunderlaget för rektorstjänsterna till att omfatta ej blott lektorer utan också adjunkter, som ådagalagt sin duglighet för gymnasieundervisning.

Det torde också kunna ifrågasättas, om icke den lämpligaste ordningen

vid tillsättning av rektorstjänst vore, att sökande under hand finge anmäla sig hos skolöverstyrelsen. Det nuvarande tillvägagångssättet vid tillsättningen med offentligt ansökningsförfarande har åtminstone tidigare avhållit många lämpade lektorer att söka lediga rektorstjänster.

På grund av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om en översyn av kompetensfordringarna för innehav av rektorstjänst vid högre allmänt läroverk.

Stockholm den 25 januari 1957

Sven Em. Ohlson